

Krajowy Fundusz Szkoleniowy w roku 2023

Kierunkowe wytyczne
dla urzędów pracy
Wersja skorygowana

Styczeń, 2023

Wstęp

Krajowy Fundusz Szkoleniowy, w skrócie KFS, jest to instrument rynku pracy wprowadzony w 2014 roku nowelizacją ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, z późn. zm.). Jego istotą jest przeznaczenie części składki odprowadzanej przez pracodawców na Fundusz Pracy na wsparcie kształcenia ustawicznego podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy.

KFS adresowany jest zarówno do **pracowników jak i pracodawców**, którzy chcieliby skorzystać z różnych form kształcenia ustawicznego. Głównym celem KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań nieustannie zmieniającej się gospodarki. O dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego mogą wystąpić wszystkie podmioty definiowane jako pracodawcy, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 25 ustawy *o promocji zatrudnienia...*, tj. każda jednostka organizacyjna, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, **jeżeli zatrudnia co najmniej jednego pracownika**. Nie ma znaczenia, na jaki rodzaj umowy o pracę zatrudnieni są pracownicy korzystający z kształcenia wspieranego środkami KFS, a także czy jest to praca na pełen czy część etatu. Środki KFS przekazane pracodawcom prowadzącym działalność gospodarczą w rozumieniu prawa konkurencji UE, stanowią pomoc *de minimis*.

Zasady tworzenia i wydatkowania KFS regulują przepisy przywoływanej wyżej ustawy:

- ✓ art. 69a i 69b mówi o utworzeniu i przeznaczeniu środków KFS,
- ✓ art. 109 ust. 2d-2n określa zasady podziału środków KFS i ustalenia limitów,
- ✓ art. 22 ust 1 i 4 pkt 3 i 4 określa zadania Rady Rynku Pracy,
- ✓ art. 4 ust. 1 pkt 7, lit. h - i wskazuje zadania ministra właściwego do spraw pracy,
- ✓ art. 8 ust. 1 pkt 2a określa zadania samorządu województwa,
- ✓ art. 9 ust. 1 pkt 3c określa zadania samorządu powiatu.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego określa natomiast szczegółowy sposób i tryb przyznania pracodawcom środków na kształcenie ustawiczne.

Wytyczne zostały przygotowane w celu ułatwienia korzystania ze środków KFS w roku 2023.

W Załączniku 1 zamieszczono **formularze** (druki), głównie adresowane **do Departamentu Funduszy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (MRIPS)**, niezbędne m.in. do występowania o limity środków, rezerwę i zmiany limitów.

Załącznik 2 to formularze dla powiatowych urzędów pracy sprawozdających do wojewódzkich urzędów pracy **postępy w wydatkowaniu środków KFS według przyjętych priorytetów**.

Załącznik 3 stanowi **wzór wniosku pracodawcy o dofinansowanie kształcenia ustawicznego**, zaś załącznik 4 – **wzór umowy między powiatowym urzędem pracy a pracodawcą** – zalecane do wykorzystywania przez powiatowe urzędy pracy. Oba te wzory pozostają bez zmian merytorycznych w stosunku do roku 2022, a zostały zaprojektowane przy wykorzystaniu materiałów opracowanych przez ekspertów/praktyków z powiatowych urzędów pracy.

Środki KFS w roku 2023

Na finansowanie zadań w ramach KFS w roku 2023 przeznaczone zostały środki stanowiące 4% przychodów Funduszu Pracy uzyskanych z obowiązkowej składki na Fundusz Pracy wykazanej w sprawozdaniu budżetowym za rok 2021, to jest kwota **277 461 tys. zł.** Środki KFS zostały podzielone w sposób następujący:

- 1) kwota **2 771 tys. zł.**, czyli ok. 1% środków KFS, została przeznaczona na działania określone w art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy i podzielona na 17 równych części pomiędzy urząd obsługujący Ministra właściwego do spraw pracy tj. MRiPS oraz 16 Wojewódzkich Urzędów Pracy; dla każdego z tych podmiotów przypada kwota **163 tys. zł.**;
- 2) pozostała kwota **274 690 tys. zł.**, została przeznaczona na działania Powiatowych Urzędów Pracy, z czego:
 - **80%**, tj. kwota **219 752 tys. zł.** będzie wydatkowana zgodnie z priorytetami Ministra właściwego do spraw pracy (tzw. limit podstawowy);
 - **20%**, tj. kwota **54 938 tys. zł.** stanowiąca tzw. rezerwę KFS będzie wydatkowana zgodnie z priorytetami zaproponowanymi przez Radę Rynku Pracy.

W planie KFS na 2023 rok (informacja dostępna jest na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy pod bezpośrednim linkiem <https://www.gov.pl/web/rodzina/kfs-2023>) pula 80% środków, tak jak dotychczas została podzielona na województwa proporcjonalnie do wysokości zatrudnienia w województwie. Określony został w ten sposób tzw. podstawowy limit środków dla województwa dzielony na podstawie zapotrzebowań samorządów powiatów przez zarząd województwa (druk nr 2).

Tabela 1. Plan wydatkowania KFS w 2023 r. w części wydzielonej na działania ministra właściwego ds. pracy i WUP oraz przeznaczonej dla PUP, wg województw (kwoty w tys. zł).

Podmioty	Kwota na działania MRiPS i WUP	Kwota na działania PUP wg województw
<i>Minister właściwy ds. pracy</i>	163	0
<i>Dolnośląskie</i>	163	16 527
<i>Kujawsko-Pomorskie</i>	163	11 702
<i>Lubelskie</i>	163	11 452
<i>Lubuskie</i>	163	5 562
<i>Łódzkie</i>	163	15 041
<i>Małopolskie</i>	163	18 788

<i>Mazowieckie</i>	163	34 092
<i>Opolskie</i>	163	5 207
<i>Podkarpackie</i>	163	10 623
<i>Podlaskie</i>	163	6 482
<i>Pomorskie</i>	163	14 186
<i>Śląskie</i>	163	25 309
<i>Świętokrzyskie</i>	163	6 745
<i>Warmińsko-Mazurskie</i>	163	7 494
<i>Wielkopolskie</i>	163	21 339
<i>Zachodniopomorskie</i>	163	9 203
REZERWA OGÓŁEM	0	54 938

Występowanie do ministerstwa o środki na realizację wniosków pracodawców

1. Wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy przesyłają druki nr 2, 3, 4, 7 i 8 do Departamentu Funduszy MRiPS, a druk nr 5 do Departamentu Budżetu MRiPS.
2. Wojewódzkie urzędy pracy (WUP) przesyłają do Departamentu Funduszy MRiPS informację o dokonanym podziale środków KFS (ujętych w planie wydatków w danym roku) na powiatowe urzędy pracy (druk nr 2), w którym uwzględnione są zapotrzebowania złożone przez samorządy powiatów w ramach priorytetów ustalonych przez ministra właściwego do spraw pracy (druk nr 1). Uwaga: **nie należy przysyłać do MRiPS informacji na druku nr 1 z każdego powiatowego urzędu pracy.**
3. Powiatowe urzędy pracy (PUP) **zapotrzebowanie na środki rezerwy KFS na rok 2023** przesyłają do dn. 31.01.2023 r. do wojewódzkiego urzędu pracy (WUP). Zapotrzebowanie województw (druk nr 8) WUP przesyła do Departamentu Funduszy do dn. 10.02.2023 r. Zebrane informacje zostaną przedstawione Radzie Rynku Pracy w celu ustalenia kwot rezerwy KFS dla województw.
4. Wnioski o środki rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego, na zmodyfikowanym druku nr 3 można składać do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej bez konieczności zaangażowania limitu podstawowego.
5. Wnioski o zmniejszenie limitu o kwotę niższą niż 5 tys. zł pozostawia się bez rozpoznania.

6. Samorząd powiatu wnioski o środki rezerwy KFS (druk nr 3) przesyła do WUP-u. Zebrane wnioski WUP przesyła do Ministra właściwego do spraw pracy wraz z pismem przewodnim, którego wzór stanowi druk nr 4.
7. Wnioski o ewentualne zmiany ustalonych limitów na realizację zadań w ramach KFS (druk nr 7) kierowane są do Ministra właściwego do spraw pracy oraz marszałków województw na podstawie informacji starostów (druk nr 6). Uwaga: **nie należy przysyłać do MRiPS informacji na druku nr 6 z każdego powiatowego urzędu pracy.**
8. Środki KFS przekazywane są na rachunki urzędów pracy w kwotach określonych we wnioskach (druk nr 5) kierowanych do Departamentu Budżetu MRiPS.

Statystyka wydatkowania KFS wg priorytetów

Druki wypełniane przez PUP (nr 9 i 10) powinny być przysyłane do właściwych WUP w ustalonych przez nie terminach. Zestawienia zbiorcze WUP-y podają wypełniając udostępnioną przez DRP ankietę.

Dane podaje się w tysiącach złotych, narastająco, a nie za każdy kwartał oddzielnie. Dane dotyczyć powinny umów już zawartych. **Sprawozdanie z wydatków w sposób narastający oznacza, że sprawozdanie po IV kwartale jest jednocześnie sprawozdaniem rocznym.**

Uwaga: nie należy przysyłać do MRiPS informacji na druku nr 9 i 10 z każdego powiatowego urzędu pracy.

Priorytety wydatkowania KFS w roku 2023

Minister właściwy ds. pracy określił następujące priorytety wydatkowania KFS w 2023 r:

1. Wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców.
2. Wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych procesów, technologii i narzędzi pracy.
3. Wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych.
4. Wsparcie kształcenia ustawicznego dla nowozatrudnionych osób (lub osób, którym zmieniono zakres obowiązków) powyżej 50 roku życia.
5. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem oraz osób będących członkami rodzin wielodzietnych.
6. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób poniżej 30 roku życia w zakresie umiejętności cyfrowych oraz umiejętności związanych z branżą energetyczną i gospodarką odpadami.

Rada Rynku Pracy zdefiniowała następujące priorytety wydatkowania tzw. rezerwy KFS:

- A. Wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS.
- B. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności.
- C. Wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju.
- D. Wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego.
- E. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

W formułowaniu priorytetów wydatkowania środków KFS na rok 2023, tak jak w latach poprzednich, kluczową rolę odegrała konieczność zapobiegania coraz bardziej widocznym na rynku pracy lukom kompetencyjnym, utrudniającym rekrutację pracowników w wielu dziedzinach działalności gospodarczej. Dodatkowo uwzględniono również potrzeby szkoleniowe, które pojawiły się wraz z napływem dużej liczby uchodźców z Ukrainy. Z tego względu wśród **tzw. priorytetów Ministra** (finansowanych z tzw. limitu podstawowego) znalazł się, oprócz najbardziej popularnych z lat poprzednich, między innymi priorytet ułatwiający wsparcie kształcenia ustawicznego w firmach, które zatrudniają cudzoziemców (PM/1) (w roku 2022 był to priorytet Rady Rynku Pracy). Pracodawcy zatrudniający cudzoziemców spotykają się bowiem ze specyficznymi potrzebami szkoleniowymi – m.in. potrzebą doskonalenia znajomości języka polskiego u pracowników cudzoziemskich, specyfiką polskich regulacji dotyczących wykonywania niektórych zawodów czy koniecznością potwierdzenia kwalifikacji nabytych za granicą.

Następny priorytet, powtarzany od 2018 roku, to wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych procesów, technologii i narzędzi pracy (PM/2), wprowadzany na wyraźną prośbę i zgodnie z oczekiwaniami partnerów społecznych. Zależy im bowiem bardzo na zwróceniu uwagi na konieczność przygotowywania personelu do podejmowania wyzwań, które niesie postęp techniczny i technologiczny, zapewniający firmie rozwój i konkurencyjną pozycję na rynku.

Również po raz kolejny powtórzono priorytet cieszący się zresztą największym zainteresowaniem i popularnością wśród pracodawców, tj. priorytet promujący działania szkoleniowe zapobiegające utracie zatrudnienia i mający ułatwić tzw. rekrutację wewnętrzną na stanowiska w zawodach, w których występują niedobory kadrowe. Określając ten priorytet minister wyszedł naprzeciw oczekiwaniom partnerów społecznych,

głównie pracodawców, którzy dostrzegają braki nie tylko kompetencji ściśle zawodowych, wąsko-specjalistycznych, ale także ogólnozawodowych, koniecznych do zapewnienia skutecznej współpracy w zespole i z klientami zewnętrznymi, czy pełnienia funkcji organizatorskich/ kierowniczych (PM/3).

Pewną nowością jest priorytet nr 4 adresowany do nowozatrudnionych osób (lub osób, którym zmieniono zakres obowiązków) powyżej 50 roku życia, mający zachęcać do różnych form kształcenia ustawicznego osoby, które należą do grupy najrzadziej spośród wszystkich korzystającej z możliwości (PM/4). Zastępuje on częściowo dotychczasowy priorytet adresowany do osób po 45 r.ż.

Powtórzony został priorytet wspierający osoby powracające na rynek pracy po przerwie spowodowanej opieką nad dzieckiem oraz członków rodzin wielodzietnych 3+ (PM/5). Umożliwienie odbycia szkolenia aktualizującego posiadaną wiedzę czy dostosowanie posiadanej wiedzy czy kwalifikacji do obecnej sytuacji w firmie ma zachęcić do powrotu na rynek pracy nawet po dłuższej nieobecności, a osobom będących członkami rodzin wielodzietnych dać większe szanse na utrzymanie miejsca pracy.

Nowością jest priorytet nr 6 adresowany do osób poniżej 30 roku życia w zakresie umiejętności cyfrowych oraz umiejętności związanych z branżą energetyczną i gospodarką odpadami. Wynika z chęci wspierania aktywności zawodowej osób młodych, w tym podejmowania przez te osoby dobrej jakości zatrudnienia, pozwalającego na stałe podnoszenie umiejętności, w branżach przyszłościowych oraz wyposażanie tych osób w umiejętności cyfrowe.

Natomiast **Rada Rynku Pracy** postanowiła wśród swoich priorytetów wskazać wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS. W porównaniu do roku 2022 powyższe działania przesunięto z tzw. priorytetów Ministra do priorytetów Rady Rynku Pracy (RRP/A). Wsparcie pracowników podmiotów ekonomii społecznej jest szczególnie istotne z uwagi na obecną trudną sytuację gospodarczą. Pracodawcy, którzy mogą skorzystać z tego instrumentu, prowadzą działania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (warsztaty aktywności zawodowej i podmioty zatrudnienia socjalnego), lub tworzą dla nich miejsca pracy jednocześnie wspierając ich aktywność zawodową i społeczną (przedsiębiorstwa społeczne, spółdzielnie socjalne, zakłady aktywności zawodowej). Działania dofinansowane w ramach tego priorytetu pozwolą pracownikom poszerzać zakres swojej wiedzy i umiejętności, co przekłada się na jakość procesu reintegracji oraz na zwiększenie szans na zatrudnienie uczestników korzystających z tych usług.

Podobnie jak w roku ubiegłym, wśród priorytetów Rady Rynku Pracy zostało zamieszczone wsparcie kształcenia ustawicznego osób z niepełnosprawnościami (RRP/B), aby wspomagać te osoby w aktywności na rynku pracy.

Po kilku latach Rada Rynku Pracy wróciła do priorytetu mającego za zadanie oferować możliwość wsparcia kształcenia ustawicznego w obszarach lub branżach, które zostaną zdefiniowane jako kluczowe/strategiczne na lokalnym rynku pracy. Priorytet ten jest odpowiedzią na postulaty zgłaszane m.in. przez urzędy pracy, które podnoszą kwestie potrzeby wprowadzenia priorytetów regionalnych dających możliwość reagowania na problemy lokalnych rynków pracy (RRR/C).

Rada Rynku Pracy wróciła także do dwóch innych priorytetów z ubiegłych lat. Priorytet D to wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego. Wynika on m.in. z obowiązku nałożonego na nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczycieli praktycznej nauki zawodu uczestniczenia w szkoleniach branżowych realizowanych w trzyletnich cyklach, mających na celu doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do wykonywania pracy (RRP/D). Priorytet E to wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej. Osoby te powinny mieć ułatwione możliwości przekwalifikowania się, aby pozostać na rynku pracy (RRR/E).

Rozpatrywanie przez powiatowe urzędy pracy wniosków pracodawców o dofinansowanie z KFS kształcenia ustawicznego w roku 2023

1. Prosimy pamiętać, że powiatowy urząd pracy otrzymując limit na wydatki KFS sam decyduje jaką jego część przeznaczy na finansowanie wniosków pracodawców, a jaką na promocję KFS.
2. W pierwszej kolejności do rozpatrzenia kwalifikują się wnioski, które spełniają wymagania przynajmniej jednego z priorytetów ministra właściwego do spraw pracy (priorytety PM/1 – PM/6).
3. Należy pamiętać, że nawet jeśli w treści priorytetu zawarto sformułowania odnoszące się bezpośrednio do pracowników skorzystać z niego mogą zarówno pracownicy, jak i pracodawcy. Artykuł 69a ustęp 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* jednoznacznie stwierdza, że „Środki Funduszu Pracy w formie KFS przeznacza się na rzecz kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników”. Oznacza to, że nie ma żadnych przeszkód, aby ze środków KFS skorzystał sam pracodawca, o ile spełnia warunek bycia pracodawcą zgodnie definicją zawartą w artykule 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks pracy*, tj. „Pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników.”
4. Mając na uwadze liczne pytania przypominamy, że w obecnym stanie prawnym pracownicy służb mundurowych, w tym funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej nie mogą korzystać ze środków KFS. Warunkiem bowiem skorzystania z dofinansowania szkoleń ze środków KFS jest posiadanie statusu pracodawcy bądź pracownika zgodnie z przepisami ustawy *Kodeks pracy*, odpowiednio artykułem 3 lub 2. Oznacza to, że jeśli potencjalny uczestnik wybranej formy kształcenia ustawicznego (tj. studiów

podyplomowych, szkolenia, kursu, egzaminu, itp.) jest zatrudniony na podstawie zapisów artykułu 2 *Kodeksu pracy*, jest pracownikiem w rozumieniu tego artykułu i ma prawo do korzystania ze środków KFS. W przypadku pracowników służb mundurowych ich sytuacja wymaga uważnego zbadania, ponieważ bywają oni często zatrudniani na podstawie ustaw innych niż *Kodeks pracy*, np. *ustawy o Państwowej Straży Pożarnej*, która zasady dotyczące zatrudniania strażaków pełniących służbę określa w oddzielny sposób, jednocześnie wskazując tylko konkretne przypadki, kiedy mają zastosowanie przepisy *Kodeksu pracy* (np. artykuł 69 ust.1 *ustawy o Państwowej Straży Pożarnej* regulujący kwestie uprawnień związanych z rodzicielstwem). Stanowisko w tej sprawie potwierdza wyrok Sądu Najwyższego z 7.04.2009 r. I-PK 218/08

5. Również ze względu na często powtarzające się pytania przypominamy, że jednostka organizacyjna zatrudniająca na umowę o pracę (a umowa o zatrudnieniu pracownika w celu przygotowania zawodowego jest formą umowy o pracę) tylko pracowników młodocianych, posiada status pracodawcy. Oznacza to, że zarówno sam pracodawca, jak i jego pracownicy mogą skorzystać ze środków KFS na dofinansowanie różnych form kształcenia ustawicznego.
6. W przypadku szkoleń pracowników młodocianych należy pamiętać, że ich kształcenie jest już dofinansowywane ze środków publicznych, a więc ostateczną decyzję o przyznaniu wsparcia również z KFS należy poprzedzić dokładną analizą racjonalności wydatkowania środków publicznych. Należy także zwrócić uwagę, aby szkolenie dla pracownika zatrudnionego w celu przygotowania zawodowego przewidziane do finansowania ze środków KFS nie powieliło celów i programu kształcenia realizowanego dla tego pracownika w ramach umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.
7. Przypominamy również, że pracownicy młodociani zatrudnieni w celu przygotowania zawodowego nie są uwzględniani przy obliczaniu poziomu zatrudnienia potrzebnego do określenia wielkości przedsiębiorstwa, co jest istotną kwestią przy obliczaniu ewentualnego wkładu własnego pracodawcy.
8. PUP może rozpatrzyć pozytywnie wniosek pracodawcy, który nie wpisuje się w żaden z priorytetów ministra jedynie wtedy, kiedy pozostaną w jego dyspozycji środki po rozpatrzeniu wniosków spełniających priorytety. Przeznaczenie środków KFS na wnioski niespełniające priorytetów, jeśli w powiecie istnieje zapotrzebowanie na wsparcie z tego funduszu zgodne z priorytetami, nie powinno mieć miejsca. Decyzja co do liczby ogłaszanych naborów, a co za tym idzie o ewentualnym ich powtarzaniu, należy do urzędu pracy (należy pamiętać, że musi być ogłoszony przynajmniej jeden nabór według przyjętych priorytetów).
9. Przy kwalifikowaniu wniosków do dofinansowania (np. ustalaniu rankingu wnioskodawców) należy wziąć pod uwagę wszystkie kryteria oceny wniosku określone w § 6 ust. 5 znowelizowanego w 2016 r. rozporządzenia *w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego*.
10. Określenie wagi poszczególnych elementów (kryteriów) oceny wniosku pozostawia się urzędowi.
11. Szczególną uwagę jednak należy zwrócić na uzasadnienie konieczności odbycia konkretnej formy kształcenia ustawicznego i wykazaną w nim zgodność kompetencji

nabywanych przez uczestników kształcenia ustawicznego z potrzebami lokalnego lub regionalnego rynku pracy oraz na udokumentowanie jakości usługi finansowanej ze środków KFS (odpowiednio § 6 ust. 5 pkt. 2 oraz pkt. 4 ww. rozporządzenia).

12. Zakwalifikowany do dofinansowania wniosek nie musi spełniać wszystkich kryteriów wymienionych w § 6 ust. 1-6 rozporządzenia. Wniosek niespełniający kryterium nie musi być a priori odrzucony, jednak powinien mieć mniejsze szanse na dofinansowanie, i być rozpatrywany po rozdysponowaniu środków na wnioski spełniające wszystkie kryteria.
13. Nabór wniosków o dofinansowanie kształcenia ustawicznego **można** powtarzać, co powinno ułatwić organizację wydatkowania środków publicznych, a także zapewnić finansowanie przede wszystkim tych wniosków pracodawców, które spełniają wymagania określone w priorytetach Ministra i Rady Rynku Pracy. Jednakże decyzja w jaki sposób urząd ma dysponować przyznanymi mu limitami KFS, a więc między innymi decyzja co do liczby ogłaszanych naborów, należy do urzędu.
14. Należy pamiętać o możliwości skorzystania z prawa do negocjacji. W przypadku niewystarczających środków KFS pozostających w dyspozycji urzędu pracy, dla pracodawców atrakcyjne może być uzyskanie choćby częściowego wsparcia. Wyniki negocjacji powinny być odzwierciedlone w umowie. Ponieważ prawdopodobnie wniosek i umowa po negocjacjach będą zawierać różniące się dane w zakresie objętym negocjacjami, ważne jest sporządzenie dokumentu z negocjacji (np. notatki, protokołu).
15. Przy planowaniu naboru należy pamiętać o tym, że wszystkie zasady naboru, wymagania i ewentualne obostrzenia muszą zostać jednoznacznie sformułowane przed ogłoszeniem naboru i dostępne dla wszystkich potencjalnie zainteresowanych złożeniem wniosku o dofinansowanie. **Nie należy zmieniać zasad czy wprowadzać ograniczeń w dostępie do środków KFS w trakcie trwania naboru wniosków.**
16. Należy pamiętać, że przepisy dotyczące KFS nie zakazują żadnej formy szkoleń. Prosimy zwrócić uwagę na możliwość odbywania szkoleń w trybie online.
17. Utrzymana zostaje - w indywidualnych i uzasadnionych przypadkach - możliwość finansowania wnioskowanych form kształcenia, które finansowane są ze środków roku z którego limitów przyznano środki, ale rozpoczynają się w terminie do ostatniego dnia lutego następnego roku. Należy tylko pamiętać o odpowiednich zapisach w umowie o dofinansowanie. Warunek, że przyznane środki urząd musi wypłacić wnioskodawcy w roku, z którego limitów środki zostały przyznane pozostaje bez zmian. Zmianę wprowadzono na liczne prośby zainteresowanych bowiem dotychczasowe podejście uniemożliwiało skorzystanie z niektórych form kształcenia rozpoczynających się po Nowym Roku np. studia podyplomowe. Należy jednak zadbać aby we wniosku o dofinansowanie znalazło się odpowiednie uzasadnienie terminu rozpoczęcia wnioskowanej formy kształcenia.
18. Po analizie pytań spływających do Departamentu Rynku Pracy i zgłaszanych problemów pragnę przypomnieć o konieczności zwrócenia uwagi na zgłaszanie przez wnioskodawców planów wszelkich zmian w umowie i przygotowywania stosownych aneksów. Zmiany dotyczące przykładowo wymiany uczestnika szkolenia czy terminu szkolenia czy egzaminu są jak najbardziej dozwolone i ich wprowadzenie do umowy jest

formalnością, bez której dopełnienia jednak urząd ma prawo uznać że warunki umowy zostały niedotrzymane.

Komentarz do elementów branych pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków

1. Potrzeby rynku pracy jako element pomagający w ocenie zasadności przyznania dofinansowania kształcenia ustawicznego określane są zgodnie z ustawą *o promocji (...)* przez samorząd powiatu i województwa na podstawie badań, analiz i sprawozdań dot. rynku pracy, czy ocen sytuacji na rynku pracy sporządzanych na potrzeby powiatowej rady rynku pracy oraz organów zatrudnienia. Należy przypomnieć, że – zgodnie z rozporządzeniem *w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy* – w ramach realizacji usługi organizacji szkoleń dla osób bezrobotnych, powiatowy urząd pracy sporządza listę zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności, z wykorzystaniem:
 - ✓ strategii rozwoju województwa;
 - ✓ wyników analiz ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców krajowych oraz informacji o wolnych miejscach pracy zamieszczanych w prasie i Internecie;
 - ✓ wyników analiz i prognoz rynku pracy oraz badań popytu na pracę, kwalifikacje i umiejętności zawodowe prowadzonych przez samorząd województwa i samorząd powiatu;
 - ✓ zgłoszeń pracodawców, organizacji pracodawców i organizacji związkowych.

Powyższe badania i analizy mogą służyć jako źródła danych o potrzebach rynku pracy. Należy przy tym pamiętać, aby w ogłoszeniu o naborze wniosków określić z góry, które z badań będą wykorzystywane.

2. Certyfikat jakości usług posiadany przez wybranego przez pracodawcę realizatora kształcenia ustawicznego jest elementem pozwalającym premiować (wyżej oceniać) wnioski, w których realizator taki dokument posiada. Nie została określona lista dopuszczonych certyfikatów. Powinny obowiązywać te, które są powszechnie uznawane. Brak certyfikatu nie może być powodem do odrzucenia wniosku.
3. Plany dotyczące dalszego zatrudnienia pracowników objętych wsparciem nie są formalnym zobowiązaniem, ale informacją wspomagającą uzasadnienie wniosku. W przypadku wniosku dotyczącego kształcenia ustawicznego samego pracodawcy plany dotyczące dalszego zatrudnienia można zastąpić krótką informacją na temat planów co do działania firmy w przyszłości.

Komentarz do gospodarowania środkami rezerwy KFS

1. Nie obowiązuje już zasada, że środki rezerwy KFS wydatkowane są po wyczerpaniu przez dany urząd pracy puli podstawowej, z tym jednak zastrzeżeniem, że środki puli rezerwy KFS mogą być wydatkowane nie wcześniej niż po otrzymaniu zawiadomienia o ustaleniu limitu środków na ten cel. Podejście to stało się możliwe po nowelizacji art. 109 ust. 2m

ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, z późn. zm.).

2. Obie pule tj. pula Ministra i pula rezerwy są wydatkowane oddzielnie. Nie powinno się łączyć pochodzących z nich środków, ponieważ zaburza to prowadzenie statystyki wydatkowanych środków.
3. **W 2023 r., podobnie jak w latach ubiegłych, wnioski pracodawców składane o środki z rezerwy, aby kwalifikowały się do rozpatrzenia, nie muszą spełniać jednocześnie priorytetów Ministra i Rady Rynku Pracy.** Obie pule są traktowane odrębnie, ze względu na treść priorytetów przyjętych w wyniku dyskusji z Radą Rynku Pracy.
4. Zasadniczo rekomenduje się, aby środki rezerwy nie były wydatkowane na promocję KFS, a były przeznaczane przede wszystkim na zaspokajanie potrzeb pracodawców w zakresie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy. Jednakże ostateczna decyzja należy do urzędu i zależy od jednostkowych sytuacji.
5. Jedynie w drodze wyjątku, dbając o możliwie jak najpełniejsze wydatkowanie środków Funduszu, dopuszcza się, że środki rezerwy KFS mogą zostać spożytkowane na działania niemieszczące się w priorytetach, jeśli po nieskutecznych naborach pozostają niezaangażowane środki. Oznacza to, że jeśli w trakcie przeprowadzonego naboru na wnioski pracodawców o środki z puli rezerwy KFS nie zakontraktuje się całej pozostającej w dyspozycji urzędu kwoty, można przyjąć do realizacji wnioski niespełniające priorytetów. Dopiero w przypadku dalszego braku zainteresowania pracodawców, środki te mogą zostać przeznaczone przez powiatowy urząd pracy na promocję KFS. Koszty promocji mogą być finansowane zarówno z limitu podstawowego, jak i z rezerwy KFS – ze szczególnym wskazaniem na pulę Ministra, zaś o ich wysokości decyduje sam urząd pracy. Podobnie jak w przypadku puli Ministra decyzję co do liczby ogłaszanych naborów pozostawiono urzędowi.

Uwagi ogólne

1. Należy pamiętać, że niniejsze Wytyczne stanowią rodzaj poradnika i wskazówek mających ułatwić Państwu pracę z KFS. Wytyczne nie są źródłem prawa. W kwestiach nie uregulowanych bezpośrednio przez ustawę *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie *przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego* ostateczna decyzja należy do Starosty/Dyrektora Urzędu Pracy.
2. Prosimy pamiętać, że kolejność w jakiej zostały podane priorytety nie odzwierciedla ich „ważności”.
3. Sugerujemy zwracanie szczególnej uwagi na zapisy umowy zawieranej pomiędzy urzędem pracy i wnioskodawcą zwłaszcza w punktach regulujących postępowanie w przypadku zakończenia szkolenia ale niezdania egzaminu – należy dopilnować, aby jednoznacznie zostało określone jakie dokumenty są niezbędne do rozliczenia otrzymanego dofinansowania.

4. Po analizie pytań kierowanych do Departamentu sugerujemy również uczulanie pracodawców na konieczność uregulowania w umowie zawieranej pomiędzy pracodawcą, a pracownikiem kierowanym na szkolenie sytuacji, w której pracownik w trakcie szkolenia zmienia pracę.
5. Również po analizie problemów kierowanych do Departamentu sugerujemy zwrócenie uwagi na zapisy umowy pomiędzy pracodawcą a pracownikiem tj. uczestnikiem szkolenia. Kilukrotnie bowiem zgłaszano umieszczanie bądź próby umieszczania przez pracodawców w umowach zbyt rygorystycznych zapisów dotyczących zwrotu kosztów szkolenia w przypadkach niewymienionych w ustawie tj. przykładowo żądanie zwrotu całości kosztów (wkład KFS i wkład pracodawcy) w przypadku, gdy uczestnik szkolenia ukończył szkolenie jednak chce zmienić pracę przed terminem, do którego zobowiązał się umową. W obecnym stanie prawnym urząd pracy nie ma prawa ingerować w treść umowy zawieranej pomiędzy pracodawcą, a jego pracownikiem jednak, być może, wgląd w jej zapisy pozwoli wyeliminować nieprawidłowości.
6. Prosimy pamiętać, że środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego przeznaczone są na formy kształcenia ustawicznego związane z szkoleniami zawodowymi.
7. Zachęcamy do zapoznania się z Wytycznymi dla pracodawców /instytucji szkoleniowych opracowanymi w ramach projektu finansowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. „Modelowe procedury współpracy instytucji rynku pracy z pracodawcami i przedsiębiorcami” z udziałem Konfederacji Lewiatan – lidera projektu i Fundacji WiseEuropa z Warszawy. Wytyczne to efekt pracy przedstawicieli instytucji szkoleniowych, powiatowych urzędów pracy oraz pracodawców, dotyczą realizacji szkoleń dofinansowanych z KFS oraz w ramach trójstronnych umów szkoleniowych: osobno dla instytucji szkoleniowych i dla pracodawców. Dodatkowo zostały przygotowane pomocne narzędzia, takie jak ścieżki użytkownika i karty, które prezentują najważniejsze informacje i kolejne kroki procedury w ujęciu graficznym. Wszystkie dokumenty dostępne są na stronie: <https://wupkrakow.praca.gov.pl/-/10899990-procedury-przyjazne-dla-pracodawcow-i-instytucji-szkoleniowych>

PRIORYTETY MINISTRA DS. PRACY WYDATKOWANIA 80% ŚRODKÓW KFS

Priorytet PM/1 Wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców – bez zmian w stosunku do lat poprzednich, przeniesiony z priorytetów Rady Rynku Pracy.

W ramach tego priorytetu mogą być finansowane szkolenia zarówno dla cudzoziemców, jak i polskich pracowników (to samo dotyczy pracodawców), które adresują specyficzne potrzeby, jakie mają pracownicy cudzoziemscy i pracodawcy ich zatrudniający. Proszę jednocześnie pamiętać, że szkolenia dla cudzoziemców mogą być finansowane również w ramach innych priorytetów, o ile spełniają oni kryteria w nich określone.

Wśród specyficznych potrzeb pracowników cudzoziemskich wskazać można w szczególności:

- ✓ doskonalenie znajomości języka polskiego oraz innych niezbędnych do pracy języków, szczególnie w kontekście słownictwa specyficznego dla danego zawodu / branży;

- ✓ doskonalenie wiedzy z zakresu specyfiki polskich i unijnych regulacji dotyczących wykonywania określonego zawodu;
- ✓ ułatwianie rozwijania i uznawania w Polsce kwalifikacji nabytych w innym kraju;
- ✓ rozwój miękkich kompetencji, w tym komunikacyjnych, uwzględniających konieczność dostosowania się do kultury organizacyjnej polskich przedsiębiorstw i innych podmiotów, zatrudniających cudzoziemców.

Należy pamiętać, że powyższa lista nie jest katalogiem zamkniętym i każdy pracodawca może określić własną listę potrzeb.

Ze szkoleń w ramach tego priorytetu mogą korzystać również pracodawcy i pracownicy z polskim obywatelstwem o ile wykażą w uzasadnieniu wniosku, że szkolenie to ułatwi czy też umożliwi im pracę z zatrudnionymi bądź planowanymi do zatrudnienia w przyszłości cudzoziemcami.

Urzędy, które uruchomią środki na realizację tego priorytetu, powinny na swoich stronach internetowych i w widocznych miejscach na terenie urzędu informować o tym fakcie.

Priorytet PM/2 Wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych procesów, technologii i narzędzi pracy – *zmodyfikowany w stosunku do roku 2022*

Należy pamiętać, że przez „nowe procesy, technologie czy narzędzia pracy” w niniejszym priorytecie należy rozumieć procesy, technologie, maszyny czy rozwiązania nowe dla wnioskodawcy a nie dla całego rynku. Przykładowo maszyna istniejąca na rynku od bardzo wielu lat ale, niewykorzystywana do tej pory w firmie wnioskodawcy jest w jego przypadku „nową technologią czy narzędziem pracy”.

Wnioskodawca, który chce spełnić wymagania priorytetu powinien udowodnić, że w ciągu jednego roku przed złożeniem wniosku bądź w ciągu trzech miesięcy po jego złożeniu zostały/zostaną zakupione nowe maszyny i narzędzia, bądź będą wdrożone nowe procesy, technologie i systemy, a osoby objęte kształceniem ustawicznym będą wykonywać nowe zadania związane z wprowadzonymi/ planowanymi do wprowadzenia zmianami. Należy jednak pamiętać, że wskazane wyżej terminy nie są sztywne. Ostateczna decyzja w tej sprawie należy do urzędu pracy i zależy przede wszystkim od jednostkowej oceny sytuacji (np. termin dostawy sprzętu, dostępne terminy szkolenia).

Nie przygotowano zamkniętej listy dokumentów, na podstawie których powiatowy urząd pracy ma zdecydować, czy złożony wniosek wpisuje się w priorytet. Stosowna decyzja ma zostać podjęta na podstawie jakiegokolwiek wiarygodnego dla urzędu dokumentu dostarczonego przez wnioskodawcę, np. kopii dokumentów zakupu, decyzji dyrektora/zarządu o wprowadzeniu norm ISO, itp., oraz logicznego i wiarygodnego uzasadnienia. Decyzja należy do urzędu.

Wsparciem kształcenia ustawicznego w ramach priorytetu można objąć jedynie osobę, która w ramach wykonywania swoich zadań zawodowych/ na stanowisku pracy korzysta lub będzie korzystała z nowych technologii i narzędzi pracy lub wdrażała nowe procesy.

Priorytet PM/3 Wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych – *bez zmian w stosunku do lat poprzednich*

Przyjęte sformułowanie niniejszego priorytetu pozwala na sfinansowanie kształcenia ustawicznego w zakresie umiejętności ogólnozawodowych (w tym tzw. kompetencji miękkich), o ile powiązane są one z wykonywaniem pracy w zawodzie deficytowym.

Należy zwrócić uwagę, że granica pomiędzy szkoleniami zawodowymi a tzw. „miękkimi” nie jest jednoznaczna. Przykładowo: szkolenie dotyczące umiejętności autoprezentacji i nawiązywania kontaktów interpersonalnych dla sprzedawcy czy agenta nieruchomości jest jak najbardziej szkoleniem zawodowym. Podobnie przy szkoleniach językowych – dla kierowcy TIR-a jeżdżącego na trasach międzynarodowych kurs języka obcego jest szkoleniem zawodowym. W takich przypadkach kluczową rolę odgrywa uzasadnienie odbycia szkolenia i na tej podstawie powiatowy urząd pracy będzie mógł podjąć decyzję co do przyznania dofinansowania.

Wnioskodawca, który chce spełnić wymagania niniejszego priorytetu powinien udowodnić, że wskazana forma kształcenia ustawicznego dotyczy zawodu deficytowego na terenie danego powiatu bądź województwa. Oznacza to zawód zidentyfikowany jako deficytowy w oparciu o wyniki najbardziej aktualnych badań/ analiz, takich jak np.:

- ✓ „Barometr zawodów”,
- ✓ „Zarejestrowani bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności (...)”,
- ✓ badania realizowane przez same urzędy ze środków KFS lub w ramach projektów finansowanych z EFS, w tym także badania dotyczące perspektyw rozwoju branż,
- ✓ plany i strategie rozwoju (np. planowane inwestycje strategiczne).

Urząd pracy przed ogłoszeniem naboru wniosków powinien zdecydować, czy będzie brał pod uwagę sytuację tylko terenu powiatu czy całego województwa oraz wybrać konkretne badania, na które będzie powoływał się przy ocenie składanych wniosków.

Wyniki badań, które powiatowy urząd pracy będzie wykorzystywał przy analizie wniosków pracodawców powinny być ogólnodostępne. Pracodawcy powinni mieć możliwość zapoznania się z nimi najpóźniej w momencie ogłoszenia naboru wniosków.

Urząd pracy w momencie ogłaszania naboru wniosków powinien wskazać ścieżkę dostępu do danych, które będą podstawą do oceny, czy wniosek dotyczy zawodów, na które obserwowane jest i będzie zapotrzebowanie.

Pracodawca wnioskujący o dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych na terenie innego powiatu lub województwa niż siedziba powiatowego urzędu pracy, w którym składany jest wniosek o dofinansowanie, powinien wykazać, że zawód jest deficytowy dla miejsca wykonywania pracy. PUP powinien określić przy naborze czy będzie analizował sytuację powiatu czy województwa właściwego dla wykonywania pracy.

Priorytet PM/4 Wsparcie kształcenia ustawicznego dla nowozatrudnionych osób (lub osób, którym zmieniono zakres obowiązków) powyżej 50 roku życia.

W ramach niniejszego priorytetu środki KFS będą mogły sfinansować kształcenie ustawiczne osób wyłącznie w wieku powyżej 50 roku życia (zarówno pracodawców jak i pracowników), które zostały zatrudnione w okresie ostatniego roku lub w okresie ostatniego roku miały zmieniony zakres obowiązków w aktualnym miejscu pracy lub będą je miały zmieniony w perspektywie najbliższych 3 miesięcy od momentu złożenia wniosku.

Decyduje wiek osoby, która skorzysta z kształcenia ustawicznego, w momencie składania przez pracodawcę wniosku o dofinansowanie w PUP.

Temat szkolenia/kursu nie jest narzucony z góry. W uzasadnieniu należy wykazać potrzebę nabycia umiejętności.

Priorytet PM/5 Wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem oraz osób będących członkami rodzin wielodzietnych – w *stosunku do roku 2022 połączono dwa ubiegłoroczne priorytety*

Przyjęty zapis priorytetu pozwala na sfinansowanie niezbędnych form kształcenia ustawicznego osobom (np. matce, ojcu, opiekunowi prawnemu), które powracają na rynek pracy po przerwie spowodowanej sprawowaniem opieki nad dzieckiem.

Priorytet adresowany jest do osób, które w ciągu jednego roku przed datą złożenia wniosku o dofinansowanie podjęły pracę po przerwie spowodowanej sprawowaniem opieki nad dzieckiem.

Dostępność do priorytetu nie jest warunkowana powodem przerwy w pracy tj. nie jest istotne czy był to urlop macierzyński, wychowawczy czy zwolnienie na opiekę nad dzieckiem. Nie ma również znaczenia długość przerwy w pracy jak również to czy jest to powrót do pracodawcy sprzed przerwy czy zatrudnienie u nowego pracodawcy.

Wnioskodawca powinien do wniosku dołączyć oświadczenie, że potencjalny uczestnik szkolenia spełnia warunki dostępu do priorytetu bez szczegółowych informacji mogących zostać uznane za dane wrażliwe np. powody pozostawiania bez pracy.

Priorytet adresowany jest także do osób, które mają na utrzymaniu rodziny 3+ bądź są członkami takich rodzin, ma na celu zachęcić te osoby do inwestowania we własne umiejętności i kompetencje, a przez to dać im szansę na utrzymanie miejsca pracy.

Z dofinansowania w ramach priorytetu mogą skorzystać członkowie rodzin wielodzietnych, którzy na dzień złożenia wniosku posiadają Kartę Dużej Rodziny bądź spełniają warunki jej posiadania. Należy pamiętać, że dotyczy to zarówno rodziców i ich małżonków, jak i pracujących dzieci pozostających z nimi w jednym gospodarstwie domowym.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

Przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka.

Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- ✓ w wieku do 18. roku życia,
- ✓ w wieku do 25. roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej,
- ✓ bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,

ale tylko w przypadku, gdy w chwili składania wniosku w rodzinie jest co najmniej troje dzieci spełniających powyższe warunki.

Należy pamiętać, że prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny nie przysługuje rodzicowi, którego sąd pozbawił władzy rodzicielskiej lub któremu sąd ograniczył władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, chyba że sąd nie pozbawił go władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci, prawo to nie przysługuje również rodzicowi zastępczemu lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, w przypadku gdy sąd orzekł o odebraniu im dzieci z uwagi na niewłaściwe sprawowanie pieczy zastępczej.

Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie.

Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, który jest:

- ✓ osobą posiadającą obywatelstwo polskie, mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- ✓ cudzoziemcem mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 oraz art. 186 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2020 r. poz. 35), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkuje z członkami rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- ✓ mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom jego rodziny w rozumieniu art. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz.U. z 2019 r. poz. 293), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Uwaga: Warunki - powrotu na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem oraz bycia członkiem rodziny wielodzietnej - nie muszą być spełniane łącznie.

Priorytet PM/6 Wsparcie kształcenia ustawicznego osób poniżej 30 roku życia w zakresie umiejętności cyfrowych oraz umiejętności związanych z branżą energetyczną i gospodarką odpadami – *nowy priorytet*. Tekst poprawiony.

Niniejszy priorytet wynika z dwóch coraz bardziej widocznych zjawisk związanych z rynkiem pracy. Po pierwsze, coraz większym wyzwaniem jest odpowiednie kształtowanie aktywności zawodowej osób młodych, w tym podejmowanie przez te osoby dobrej jakości zatrudnienia, pozwalającego na stałe podnoszenie umiejętności. Po drugie, postęp technologiczny i cyfrowy oraz transformacja energetyczna będą skutkować istotnymi zmianami w strukturze zatrudnienia oraz popycie na konkretne zawody i umiejętności. Szczególnie w przypadku osób młodych ważne jest to, by wchodząc na rynek pracy zostały one wyposażone w umiejętności, które nie będą się szybko dezaktualizować i pozwolą na stały rozwój posiadanego doświadczenia, wiedzy i umiejętności. Z punktu widzenia pracodawców w perspektywie wieloletniej ważne będzie to, by kadry gospodarki dysponowały nowoczesnymi umiejętnościami, potrzebnymi w scyfryzowanych branżach oraz (lub w tym) w sektorze energetycznym i gospodarce obiegu zamkniętego.

Wsparcie kształcenia ustawicznego osób młodych do 30 r.ż. w zakresie umiejętności cyfrowych

Składając stosowny wniosek o dofinansowanie podnoszenia kompetencji cyfrowych Wnioskodawca w uzasadnieniu powinien wykazać, że posiadanie konkretnych umiejętności cyfrowych, które objęte są tematyką wnioskowanego szkolenia, jest powiązane z pracą wykonywaną przez osobę kierowaną na szkolenie.

W przypadku niniejszego priorytetu należy również pamiętać, że w obszarze kompetencji cyfrowych granica pomiędzy szkoleniami zawodowymi a tzw. miękkimi nie jest jednoznaczna. Kompetencje cyfrowe obejmują również zagadnienia związane z komunikowaniem się, umiejętnościami korzystania z mediów, umiejętnościami wyszukiwania i korzystania z różnego typu danych w formie elektronicznej czy cyberbezpieczeństwem.

Wsparcie kształcenia ustawicznego osób młodych do 30 r.ż. w zakresie umiejętności związanych z branżą energetyczną i gospodarką odpadami

Wsparcie w ramach priorytetu mogą otrzymać pracodawcy i pracownicy zatrudnieni w firmach z szeroko rozumianej branży energetycznej i gospodarki odpadami.

O przynależności do ww. branż decydować będzie posiadanie jako przeważającego (według stanu na 1 stycznia 2023 roku) jednego z poniższych kodów PKD:

PKD 06.20.Z - Górnictwo gazu ziemnego

PKD 24.46.Z - Wytwarzanie paliw jądrowych

PKD 25.21.Z - Produkcja grzejników i kotłów centralnego ogrzewania

PKD 27.12.Z - Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej

PKD 27.11.Z - Produkcja elektrycznych silników, prądnic i transformatorów

PKD 27.20.Z - Produkcja baterii i akumulatorów

PKD 27.31.Z - Produkcja kabli światłowodowych

PKD 27.32.Z - Produkcja pozostałych elektronicznych i elektrycznych przewodów i kabli

PKD 27.33.Z - Produkcja sprzętu instalacyjnego

PKD 27.40.Z - Produkcja elektrycznego sprzętu oświetleniowego

PKD 27.51.Z - Produkcja elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego
PKD 27.90.Z - Produkcja pozostałego sprzętu elektrycznego
PKD 28.11.Z - Produkcja silników i turbin, z wyłączeniem silników lotniczych, samochodowych i motocyklowych
PKD 28.12.Z - Produkcja sprzętu i wyposażenia do napędu hydraulicznego i pneumatycznego
PKD 28.21.Z - Produkcja pieców, palenisk i palników piecowych
PKD 28.25.Z - Produkcja przemysłowych urządzeń chłodniczych i wentylacyjnych
PKD 29.31.Z - Produkcja wyposażenia elektrycznego i elektronicznego do pojazdów silnikowych
PKD 35.11.Z - Wytwarzanie energii elektrycznej
PKD 35.12.Z - Przesyłanie energii elektrycznej
PKD 35.13.Z - Dystrybucja energii elektrycznej
PKD 35.14.Z - Handel energią elektryczną
PKD 35.21.Z - Wytwarzanie paliw gazowych
PKD 35.22.Z - Dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym
PKD 35.23.Z - Handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym
PKD 35.30.Z - Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
PKD 38.11.Z - Zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne
PKD 38.12.Z - Zbieranie odpadów niebezpiecznych
PKD 38.21.Z - Obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne
PKD 38.22.Z - Przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych
PKD 38.31.Z - Demontaż wyrobów zużytych
PKD 38.32.Z - Odzysk surowców z materiałów segregowanych
PKD 42.21.Z - Roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych
PKD 42.22.Z - Roboty związane z budową linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych
PKD 43.21.Z - Wykonywanie instalacji elektrycznych
PKD 39.00.Z- Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami
PKD 43.22.Z - Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych
PKD 49.50.A - Transport rurociągami paliw gazowych
PKD 52.10.A - Magazynowanie i przechowywanie paliw gazowych

Warunkiem dostępu do niniejszego priorytetu jest posiadanie jako przeważającego (według stanu na 1 stycznia 2023 roku) odpowiedniego kodu PKD oraz zawarte we wniosku o dofinansowanie wiarygodne uzasadnienie konieczności nabycia nowych umiejętności, w tym poprzez wykazanie bezpośredniego związku danego stanowiska pracy z branżą energetyczną i gospodarką odpadami.

Uwaga: Warunki – szkolenie z zakresu umiejętności cyfrowych oraz posiadanie, jako przeważającego, jednego z wymienionych powyżej kodów PKD - nie muszą być spełniane łącznie. Priorytet dotyczy wyłącznie osób młodych do 30 r.ż.

PRIORYTETY RADY RYNKU PRACY WYDATKOWANIA 20% REZERWY KFS

Priorytet RRP/A Wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS – *bez zmian w stosunku do roku 2022, przeniesiony z tzw. priorytetów Ministra, zmodyfikowany fragment wytycznych dot. przedsiębiorstw społecznych*

Podmioty uprawnione do korzystania z środków w ramach tego priorytetu to:

- ✓ **CIS i KIS** to jednostki prowadzone przez JST, organizacje pozarządowe, podmioty kościelne lub spółdzielnie socjalne. Centra i Kluby Integracji Społecznej zatrudniają kadre odpowiedzialną za reintegrację społeczną i zawodową uczestników.

O przyznaniu statusu CIS decyduje Wojewoda, który prowadzi także rejestr tych podmiotów. Ponadto wojewoda prowadzi również rejestr KIS.

CIS może prowadzić działalność wytwórczą, handlową lub usługową oraz działalność wytwórczą w rolnictwie. W związku z tym Centrum zatrudnia pracowników odpowiedzialnych za prowadzenie danej działalności, a ponadto pracownika socjalnego, instruktorów zawodu oraz inne osoby prowadzące reintegrację społeczną i zawodową.

- ✓ **WTZ** mogą być tworzone, przez fundacje, stowarzyszenia i inne podmioty. Działają one w celu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Podmiot prowadzący WTZ zawiera z samorządem powiatu umowę regulującą między innymi warunki i wysokość dofinansowania kosztów utworzenia i działalności warsztatu ze środków PFRON.

W WTZ zatrudnieni są psycholodzy, instruktorzy terapii zajęciowej, specjaliści do spraw rehabilitacji lub rewalidacji. Ponadto WTZ może zatrudniać: pielęgniarkę lub lekarza, pracownika socjalnego, instruktora zawodu, a także inne osoby niezbędne do prawidłowego funkcjonowania warsztatu.

Pracodawcy zamierzający skorzystać z tego priorytetu powinni wykazać, że współfinansowane ze środków KFS działania zmierzające do podniesienia kompetencji pracowników związane są z ich zadaniami realizowanymi w CIS, KIS, WTZ, ZAZ, przedsiębiorstwie społecznym lub spółdzielni socjalnej.

- ✓ **Przedsiębiorstwa społeczne** wpisane do wykazu przedsiębiorstw społecznych, który zgodnie z ustawą o ekonomii społecznej prowadzony jest przez MRiPS w systemie Rejestr Jednostek Pomocy Społecznej (RJPS), pod adresem https://rjps.mpips.gov.pl/RJPS/RU/start.do?id_menu=59. Wykaz zawiera tylko przedsiębiorstwa społeczne, którym status ten został nadany przez wojewodę, odpowiedniego ze względu na siedzibę podmiotu. Nadanie statusu odbywa się poprzez wydanie decyzji administracyjnej, po wcześniejszej dokładnej weryfikacji

spełniania przez wnioskujący podmiot warunków określonych w ustawie o ekonomii społecznej. Z tego względu nie ma konieczności prowadzenia dodatkowej weryfikacji na potrzeby ustalenia czy pracodawca aplikujący o wsparcie spełnia przesłanki niezbędne do uzyskania tego statusu, wystarczy jedynie sprawdzić, czy w momencie składania wniosku figuruje on w rejestrze przedsiębiorstw społecznych. Status przedsiębiorstwa społecznego mogą uzyskać m.in. organizacje pozarządowe (np. fundacje i stowarzyszenia) spółki non-profit, spółdzielnie socjalne, a także kościelne osoby prawne.

- ✓ **Spółdzielnie socjalne** – to podmioty wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego, na tej podstawie można zweryfikować ich formę prawną. Niektóre spółdzielnie socjalne mogą uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego. W takiej sytuacji ich uprawnienia do skorzystania ze wsparcia w ramach tego priorytetu można potwierdzić na podstawie listy przedsiębiorstw społecznych, o której mowa powyżej. Bez względu na to, czy spółdzielnia socjalna posiada status przedsiębiorstwa społecznego, jest ona uprawniona do skorzystania ze środków w ramach tego priorytetu.
- ✓ **Zakłady aktywności zawodowej** – to podmioty, które mogą być tworzone przez gminę, powiat oraz fundację, stowarzyszenie lub inną organizację społeczną, decyzję o przyznaniu statusu zakładu aktywności zawodowej wydaje wojewoda.

Ze środków w ramach tego priorytetu korzystać mogą wszyscy pracownicy przedsiębiorstw społecznych i ZAZ oraz pracownicy i członkowie spółdzielni socjalnych. Podobnie jak w 2022 r. nie ma potrzeby weryfikowania, czy pracownik, którego przeszkolenie ma być wsparte ze środków KFS należy do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub do osób wymienionych w art. 4 ust 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych.

Priorytet RRP/B Wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności – bez zmian w stosunku do lat ubiegłych

Wnioskodawca składający wniosek o środki w ramach powyższego priorytetu powinien udowodnić posiadanie przez kandydata na szkolenie orzeczenia o niepełnosprawności tj. przedstawić orzeczenie o niepełnosprawności kandydata na szkolenie bądź oświadczenie o posiadaniu takiego orzeczenia.

Temat szkolenia/kursu nie jest narzucony z góry. W uzasadnieniu należy wykazać potrzebę nabycia umiejętności.

Priorytet RRP/C Wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju – powtórzony po kilku latach

Urząd pracy przygotowując się do ogłoszenia naboru wniosków dla niniejszego priorytetu powinien określić, jakie obszary czy branże działające na jego terenie uważa za wymagające szczególnego wsparcia w postaci różnego typu szkoleń.

Urząd pracy musi je określić na podstawie wybranych dokumentów strategicznych czy planów rozwoju. Do decyzji urzędu należy jakie to będą dokumenty, czy dotyczyć one będą tylko powiatu czy całego województwa, a także jakiego okresu.

Informacja o wybranych dokumentach i o możliwościach ich pozyskania powinna zostać opublikowana razem z informacjami o warunkach i zasadach naboru wniosków.

Priorytet RRP/D Wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego – powtórzony po kilku latach

W ramach tego priorytetu środki KFS będą mogły sfinansować obowiązkowe szkolenia branżowe nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczycieli praktycznej nauki zawodu zatrudnionych w publicznych szkołach prowadzących kształcenie zawodowe oraz w publicznych placówkach kształcenia ustawicznego i w publicznych centrach kształcenia zawodowego – prowadzonych zarówno przez jednostki samorządu terytorialnego jak również przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego.

Priorytet ten pozwala również na skorzystanie z dofinansowania do różnych form kształcenia ustawicznego osób, którym powierzono obowiązki instruktorów praktycznej nauki zawodu lub deklarujących chęć podjęcia się takiego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego. Grupę tę stanowią pracodawcy lub pracownicy podmiotów przyjmujących uczniów na staż bądź osoby prowadzące indywidualne gospodarstwa rolne.

Definicja stażu uczniowskiego wskazana w art. 121a ust. 1 i ust. 21 ustawy Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 określa go jako staż w rzeczywistych warunkach pracy jaki - w celu ułatwienia uzyskiwania doświadczenia i nabywania umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania pracy w zawodzie, w którym kształcą się - mogą w okresie nauki odbywać uczniowie technikum i uczniowie branżowej szkoły I stopnia niebędący młodocianymi pracownikami. W czasie odbywania stażu uczniowskiego opiekę nad uczniem sprawuje wyznaczony przez podmiot przyjmujący na staż uczniowski opiekun stażu uczniowskiego.

Rozporządzenie MEN z 22 lutego 2019 roku w sprawie praktycznej nauki zawodu w § 11 ust. 1 określa, że praktyki zawodowe organizowane u pracodawców lub w indywidualnych gospodarstwach rolnych są prowadzone pod kierunkiem opiekunów praktyk zawodowych, którymi mogą być pracodawcy lub wyznaczeni przez nich pracownicy albo osoby prowadzące indywidualne gospodarstwa rolne.

Priorytet RRP/E Wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

Priorytet ten promuje działania wobec osób pracujących w warunkach niszczących zdrowie i w szczególności powinien objąć osoby, które nie mają prawa do emerytury pomostowej (w stosunku do lat poprzednich nie ma tu żadnych zmian).

Wykaz prac w szczególnych warunkach stanowi załącznik nr 1, a prac o szczególnym charakterze - załącznik nr 2 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 Nr 237, poz. 1656 z późn. zm.)